

Summula Raymundi

dependentiā a reliqua. sic q̄yna eēt m̄f z reliq̄ filia: tūc vñ sacerdos iterū potest illas habere. Tercia causa est. si aliquis sacerdos cadet in irregu- laritate vel d̄graberet. sic q̄ non posset p̄esse sine ecclie. tunc alī plebanus vicinus et̄ p̄t h̄re eccliam ipsius d̄gradati cum sua ecclia.

¶ Primo notandū q̄ p̄sbyr̄ excoīcatus non d̄z se iungere diuinis officii. eodē mō si p̄sbyr̄ fuerit suspēsus ab officio suo. p̄t d̄ictum. p̄sum nō d̄z celebrare. q̄ alias curaret irregularitatē:

¶ Secōdo notandū. q̄ in d̄ictum est duplex. vnum est in p̄p̄o quando ca- put populi interdicitur cū adherētibus p̄violatōem ecclie. spoliū v̄l rāpi- nā. vel p̄ simile. z sic d̄icitur p̄p̄s ē interd̄ictus: hoc fieri p̄t dupl̄. s̄z au- toritate maiorē sc̄z minorē. q̄ si nephas eēt ita grande tunc p̄t in d̄ictū fieri q̄ p̄p̄o nihil debet vendi vel emi. nec d̄z p̄p̄s sepeliri i cimit̄is: s̄z ta- lis ca iemp d̄z esse criminalis p̄t quā lequatur tale in d̄ictum. Alio mō p̄p̄s potest interdici solum. z hoc sic q̄ non debeat vti diuinis. z illd̄ fit ius- tra autoritatē minorē. Aliud interd̄ictum fit quo ad locū. puta q̄ p̄p̄s in- terdic̄t tali loco. z in tali possunt fieri talia que autor̄ exp̄mit i l̄ra. s̄z d̄ iu- re non d̄nt hoies sepeliri. z tale in d̄ictum est admissum p̄t iobediētiaz p̄ncipum. q̄ si ip̄e excoīcarentur non curarēt. z q̄ locus d̄z in d̄icti. nā tūc a iudic̄tis informant̄ vt faciant iusticiā: z tale interd̄ictū d̄z fieri q̄ p̄nci- pes p̄v̄m sine iusticia impugnant eccliam.

¶ Tercio notandū. autor̄ dicit q̄ q̄n locus est interd̄ictus tūc in illo null⁹ debet celebrare nisi in hebdomada semel. z hoc ē verū si p̄ncipes z eoz ab- herētes non appellāt a tali mādato. Quia aliq̄n eps non h̄z legitimam causāz locū in d̄icere. z tūc p̄t fieri appellatio ad sup̄iorē ep̄m seu iudicēz. Et tunc licite possunt celebrare adherētes appellatiōi.

¶ Quarto notandū. si t̄pe interd̄icti p̄tingerz aliquē intesse exequijs lai- eoz. tūc iure nō d̄z intesse tanq̄ cleric⁹. puta in religione dicēdo vigilias. s̄z intesse d̄z vt laicus. **¶** Ultimo nota: q̄ excoīcatus non d̄z ab excoīcātōne absolui nisi p̄us satisfaciāt p̄ isto p̄ quo ē excoīcatus aut d̄ satisf̄actōe cau- rōem sufficiētē p̄stat. Et hoc fieri p̄t trib⁹ mōis vt p̄z in l̄ra. Et hoc itelli- gendū ē si d̄ satisf̄actōe ē potēs. si aut non p̄t satisf̄acere nihilomin⁹ est ab- soluedus z iacta d̄nt ei ministrari sicut docet l̄ra.

oim sc̄toz missam

cantas

¶ Inibus officium de sanctis dum canis. ip̄a

s̄ i tali missa

¶ Cantatur tamen prefatio quotidiana

.i. venit .i. die d̄nica .i. cōm memoratio

¶ Sic cadit in lucem domini requies animarum

s̄ die aiay trāspōnere

¶ Inferiam debes illam transferre secundam

s̄ aliq̄d

die aiay

¶ Si funus est presens non est transferre necesse

¶ Aliud ē capitulū penultimū toti⁹ libri: in q̄ d̄eterminat̄ d̄ eccl̄astico ordie. Et p̄t diuidi in tot̄ p̄tes q̄t p̄quit d̄ocumēta d̄ eccl̄astico ordie. Pro p̄mo

ptervult q̄ qñ celebrat missa: officii d̄ om̄ibꝫ sc̄is in die oim̄ sc̄toꝝ tpe an
 nuī deputato. tūc ad illā missa: d̄z dici p̄fatio q̄ridiana. Subiūgit q̄ cele
 brat missa: crastino post festū oim̄ sc̄toꝝ si tal̄ dies ceciderit in diē dñicā
 sc̄z dies aiay. ita q̄ tal̄ dies oim̄ sc̄toꝝ sit labbo: dies aiay i die p̄ria tūc tal̄
 dies aiay d̄z trāsseri ad sc̄dam feriā primā: d̄z pagi officii d̄ dñica: et h̄
 est vey si fun⁹ nō fuerit p̄ns tūc il̄ d̄ festū aiay lapsūm idie dñicā d̄z tran
 sseri. S̄z si funus est p̄ns tūc non d̄z trāsseri. imo tūc ipa die dñica p̄ria
 post festū oim̄ sc̄toꝝ d̄z celebrari festiuitas oim̄ aiarum: d̄ dimittat officio
 um dñicale vsqz ad sc̄dam feriā vel ad aliam feriā eiusdē septimane.

¶ Primo notandū. Itā d̄t. q̄ in die oim̄ sc̄toꝝ d̄z dici p̄fatio q̄ridiana. rō ē
 ista. qz in illa die celebratur festū sc̄te trinitatis: festū br̄e marie vginis: et
 oim̄ sc̄toꝝ ac electoꝝ dei. si h̄ ad missam diceret p̄fatio i honore br̄e vginis
 tūc videret q̄ tm̄ pageret officii d̄ br̄e vginis. Et eodē mō d̄z d̄ sc̄ta trinita
 tes: d̄ alijs festiuitatibꝫ. **¶** Secdo notandū q̄ illd̄ dictū non solū est intellis
 s̄dum d̄ festo oim̄ sc̄toꝝ. imo etiam vey est d̄ alijs festiuitatibꝫ sc̄toꝝ exe
 pto die ap̄toꝝ. sc̄te crucis: et br̄e vginis. qz quocunqz die talia festa cecide
 rint sp̄ eoꝝ p̄fatio sp̄ealis ē dicēda. s̄z in oibꝫ alijs festiuitatibꝫ p̄fatio quoti
 diana ē dicēda. **¶** Tercio notandū. ex quo hic fit mentio d̄ officio mor
 tuoꝝ. tunc q̄rit vñd̄ hoc habuit initiū. R̄ndetur q̄ habuit initiū ab apo
 stolis d̄z in ysum fuit d̄ductū p̄ b̄tm̄ ysidoy. Secdo q̄ritur. vbi habuit ini
 tiū officii mortuoꝝ an in nouo vel in veteri testamēto. R̄ndet q̄ habu
 it initiū in veteri testamēto. Et hoc d̄clarat̄ triꝫ. p̄m̄ sic. legitur c̄m̄ in
 Genesi. cū Jacob eēt mortuus tunc Iosephe fratres ei⁹ tulerunt et des
 planxerūt eum p̄ quattuor dies. et postea sepelierunt eum. Secdo d̄clara
 tur. quia legitur q̄ postq̄ moyses fuit mortu⁹. tūc populus israhelitic⁹
 deplorauit eum per triginta dies. Tercio d̄clarat̄ hoc autoritate sapientis
 qui dicit. luctus sapientis filij sunt septez dies. luctus aut̄ filij stulti sunt
 sempiterni. et in eternum anima eius peribit. **¶** Tercio querit̄ quō mor
 tuus sit sepeliendus. Respondetur q̄ illo modo quando aliquis tēbit ad
 mortem tunc poni debet super paleas. et manus eius super ventrē ad in
 star sancti martini. qui cum deberet mori petijt vt poneretur sup̄ paleas
 propter humilitatem. et si tunc ille est clericus debet legi passio sup̄ euz. si
 autem est laicus. tunc crux christi super eum ponatur vt eo facili⁹ ic̄tes
 ad contritionem. Deinde quando mortur porrigatur illi lumen ad ma
 nus. in signum illius qz morientes pro nemie christi eternā videbit lucē
 Quando tunc mortuus est debent pullare campanā que sunt tube d̄i.
 p̄ quas reueletur hominibus decessus illi⁹ hois. vt p̄ eo hoies oriēt: iuxta
 dictum apli. alter alteri⁹ onera portabit. Deind̄ debet lauari aqua mūda
 et aqua benedicta aspergi. ad d̄signandū q̄ post confessionē p̄tritōez de
 hac vita ad vitam eternam trāsiturus est. Deind̄ corpus portari d̄z ad sep
 pulchrum. et si est laicus portatur a laicis. si cleric⁹ a clericis. et h̄is. Ueni
 debet poni ad sepulchrum. ita q̄ caput vertatur verius occidentē et pedes
 verius orientem. vt quasi tacendo adorat hunc qui est oriens et alto. De
 inde ponatur ad caput corporis mortui crux. quam maxime fugiūt dia
 boli. quia dñs noster Iesus christus in cruce vicit diabolū. et oem̄ eius
 potestatem annihilauit.

Summula Hamptoni

scz. ntitas. pascha. pēthecoste. assumptio

In summis festis que quatuor esse memento

nulla cadavera mortuorum hominum sepelientur

Corpa non aliqua defunctorum tumultentur

.i. te deum gloria in excelsis domini

habent

Te. glo. nec aduentus. nec septuagesima seruentur

festum crucis festa marie festa apostolorum .i. te deum gloria

Lux et virgo suis festis et apostolus omne

credo canit festum michael .i. festum

Illud habent. nec credo. michael baptista iohannes

festum dedicatis

.i. cum festo marie virginis

Et terribilis christus cum virgine matre

festum magdalene

.i. festus. xij. apostolorum

Adagala credo. canit cum apostolis duodenis

apostolorum martiris

innotetum

Credo caret stephani festum simul et puerorum

.i. non canit credo in festo michael et non canit credo nisi venerit in dominica.

Non credit michael confessor virgogque martyr

festum sancti marci infra octavam pasche

festum

Adarcusi in hebdomada paschalem si cadit idem

de festo marco

.i. non ieiunatur

Collecta teneat ad missam. carnes comeduntur

circa ecclesiam

secundum consuetudinem

Sit circa templum processio reliquiarum

secundum sancti marci festum

nisi est dominicus dies

Si post octavam venerit. nisi sit domini lux

.i. ieiunamus

.i. qualiscumque sit illa dies

Carnes nos edimus lux qualiscumque sit illa

secundum in festo pasche ntitate christi in ascensione domini

Adilla resurrexi. puer atque viri galilei

secundum hodie ne longe in purificacione secundo dixit ad me

Festum palmarum. candelarum. domini lux

secundum illa officia in alijs diebus .i. illa ab ecclesia deputatis

Non decantari debent nisi tpe certo

secundum illi sacerdotes .i. lux statua ecclesie

Hoc faciunt qui plus obulū quam iura sequuntur

.i. cum festi ntitatis cadit in illo die

Queria sexta christo nato comeduntur

.i. causant hominibus leticie

Carnes hoc faciunt pietas et gaudia festi

Raymundi

147

sc̄ hereticæ

sc̄z p̄tra fidē

Lebe sophista quia fallum preponis et inferes

sc̄ argumētū

hmōi ordinatōez

Nil valet ergo tuum tua nulla probatio contra

i. locū h̄nt in omīssione p̄uicti ieiunij

Non gula nec venter comedunt sed sanctior ille

sc̄z dñs d̄s

i. m̄adat

Sanctus sanctorum sanctissimus hoc iubet esse

¶ Hic maḡ ponit aliud documentū seruandum in ordine ecclesiastico qd̄ contingit circa sepulturas mortuoz q̄ in istis quattuor festiuitatib⁹ sc̄z in natiuitate xp̄i. in resurrectōe ip̄ius. in ascensione. et in festo p̄thecos-tes non d̄nt sepeliri funera. q̄ illi dies sunt dies gaudij leticie illā in natiuitate dñi nostri iesu ch̄isti gaudere debemus q̄ pater in diuis ei⁹ vni cum filiū ad incarnatōem p̄o nostra redemptōe misit. Et in festo pasche gaudere debemus quia filius eterni patris Iesus ch̄s dominus noster nos sua passione liberauit ab inferis resur̄xit. In festo aut̄ ascēsiōis gaudere debemus quia christus filius di carne assumpta p̄p̄tute sua sup̄ celos ascendit. i. signū hui⁹ q̄ oēs hoies p̄cepta eius custodientes in celi gaudij leticia eternaliter exultabūt. In festo aut̄ p̄thecos-tes gau-dere debemus q̄ pater filius in diuinis deus et hō dignatus est nobis sp̄m̄ sanctum mittere. Exquo ergo isti dies sunt dies exultatōis ido me-rito in istis diebus gaudere debem⁹. q̄ in ip̄is aliqua dōa sp̄ūalia cū mag- gno gaudio suscipimus. sed tumulare funera non est gaudiū. imo maḡ tristitia. ideo si fuerint aliqua funera in his quattuor festiuitatib⁹ n̄ sunt tumulanda. sed talis tumulatio in crastinū est seruāda. Itē in missis de- functoz n̄ dic̄ gloria in excelsis nec alleluia nec seq̄ntia nec credo. Rō- huius est. q̄ in illis quattuor festis v̄t̄ vocib⁹ leticie exultatōis et iocūd̄i- tatis. s̄z circa funera nō sunt aliq̄ gaudia sed om̄is tristitia et dolor. et ad h̄ designandū tūc missa defunctoz lamentabiliter celebrat̄ et cantat̄. Tunc ibi (Te glo. et) ponit aliud documentū dicens. Te deū laudam⁹ et glo- ria in excelsis in aduentuz in septuagesima vsq̄ ad festū pasche n̄ cantat̄. Tunc subdit q̄ in festiuitatib⁹ beate virginis et sancte crucis et oim̄ ap̄loz cantat̄. te deū laudam⁹. et gloria in excelsis. Sed in die michaelis et ioane- nis baptiste credo non cantatur. sed in die dedicationis templi. et in die natiuitatis christi. et in festiuitatibus virginis marie. et in solēnitatib⁹ ma- rie magdalene. et in die sancte crucis. et in solēnitate oim̄ ap̄lozum et cuan- gelistarum credo cantatur. sed in festo martyz non cantat̄. Deinde di- cit q̄ in die sancti stephani. pueroz. michaelis. et p̄sequēter oim̄ sanctorū confessorum virginum et martyz credo non canitur hoc est verum nisi talia festa ceciderint in dominicū diem. nō tunc cantabit̄ credo. Dehinc dicit si festum marce euangeliste ceciderit infra octauas pasche tūc illa memoria sit de eo nisi collecta dicetur ad missam. et carnes ip̄a die come- dentur. et processio que fieri solet circa segetes fiat circa ecclesiam. Si vero venit post octauas pasche tunc vero illa die carnes non d̄nt comedi nisi fuerit dominicus dies. De hinc subiungit aliam doctrinam dicens q̄ q̄

Summula

dam sunt officia misse que nunq̄ debent legi siue cantari in āno nisi certis dieb⁹ q̄b⁹ talia festa sunt appropata. vt sunt ista officia resurrexi i festo pasche. puer natus in natiuitate domini. dominus dixit in nocte natiuitatis domini. Lux fulgebit in gallicantu eius foem festi. Viri galilei i festo ascensionis. Domine ne longe in die palmarum. Suscepimus de⁹ in die purificationis: Sed qui legunt ista officia extra tempus deputatuz illi plus diligunt pecuniā q̄ iusticiam ⁊ statuta ecclesie Quinta doctrina quādo festum natiuitatis cadit in sextam feriam tūc licituz ē comedere carnes ppter solennitatem diei⁹ gaudia festi. ergo nullus iophista debz contra hoc disputare. quia sua iophistria tantūmodo extat appentia Ut dicit Aristotiles in elencis q̄ quilibet iophista dī apparetur iocētificus ⁊ non vere sciēs. ⁊ ergo non debet aliquis replicare extra hoc vt tūc comedatur carnes. q̄ sanctus sanctorum imo sanctissimus iubet hoc fieri. Et hoc non fit gratia gula: sed quia deus in sexta feria hoiez creauit. ⁊ eodē die ipm hominē redemit. videlz in sexta bona feria. ⁊ ergo quando festū natiuitatis domini Iesu christi in sexta feria venerit illa libertas p̄eros gatiue hoibus confertur.

Notandū pmo per modum dubija quo fit institutus aduentus christi. Respondetur q̄ a beato petro papa. Sz quando queritur sub quot septimanis respondetur sub quatuor: Sz quando queritur quare sb quat tuor septimanis. Respondet ad designandum quadruplicē aduētum dñi nostri iesu christi. Primus aduētus ē in carne. ⁊ d̄ illo legitur in Euāgēlio Joannis vbi dī. Osanna fili dauid. Sed⁹ aduentus est in mēte vñ⁹ in Euāgēo Joānis legitur. Ad dñm veniem⁹ ⁊ māsiōne apd cum facies mus. Mercius aduētus ē in morte cuiuslibet hominis. d̄ quo legitur in Euāgēo Matth. vbi dī. Si sciret p̄familias qua hora tur venturus es seruiret et vigi⁹ ⁊ non siceret domum suā p̄fodi. Quart⁹ aduētus ē ad iudicium vniuersale. d̄ quo cātat sancta mī ecclia. Ecce dñs veniet ⁊ oēs sancti eius cum eo. ⁊ erit in die illa lux magna. scz iustis.

Secdo notādum p̄ modum dubij. quare in aduētū domini nō cātat⁹ Te deum. nec Gloria in excelsis. Respondetur q̄ gloria in excelsis nō canitur i do ad designādum q̄ iste hymnus angelicus p̄imo fuit cantat⁹ in nocte natiuitatis christi. ⁊ iō omittitur vñqz ad diē natiuitatis vt tunc eoduoctuz solēnius cantetur Sz te deum iō omittitur quia soluz vñ⁹ tūc mur eo ad p̄sentes. sz in aduentu domini expectamus Jhm ch̄m aduenientem: Sz quare nō cantatur in septuagesima ⁊ quadagesima. Respondetur q̄ in istis festiuitatib⁹ fit memoria penitētiē ⁊ passiōis dñi. ⁊ sic tunc obtinetur omnia cātica letitię. sz illa p̄sata sunt cātica letitię. iō sancta ecclia omittit talia cātica letitię.

Vltimo notandū q̄ vltima doctrina dī Gilbertus q̄ dñs in fine anni nasci voluit vt ostēderet in vltima etate in di se vērux In sexta em̄ feria hominē plasmavit. p̄didit. ⁊ liberavit. iō p̄rogatiua libertas huic di ei p̄cessa ē. vt si festū natiuitatis ceciderit in sexta feriā carnib⁹ vtamur: si tñ ex voto serijs festis ⁊ sabbatinis carnes vitare. tunc etiā tali die vitare debere. Et si aliq̄s sine voto in p̄ceptū hui⁹ festi mortalit̄ peccaret quia formā ecclie infringeret. Alia aut̄ dubia nota sunt ex se.

Raymundi

Passio quando venit domini tunc gloria patri
scz iesu chri illd canticū
s^e ecclesia s^e in officio diuino
 Exceptis psalmis clerus dimittat vbiqz
s^e passione s^e phibere
 Gloria qua caneres patri si non inhiberem
s^e rñsoz ij. i. resumas
 Post versum repetas huic responsoria semp
scz canticū s^e dñi
 Te deum nec aduentus nec septuagesima seruans
i. agnus di s^e s^e miserere nobis
 In cena dñi agnoscentes sine pace
in collecta eiusdē misse nō flectātur genua
 Ad missam genua collecte flectere noli
s^e in bona qnta feria i. pfecta
 Dum cantas missam cene tunc confice binas
i. hostias s^e illaz s^e eccleie
 Oblatas dñi sumas vnam velut est mos
s^e pfecto s^e hostiā
 Cum toto calice. reliquam ponas vbi sanctos
i. lumine pcedente
 Sit locus. incensa candela tñ pteunte
hoc canticū scz in bona sexta feria
 Portando cantes hoc corpus. mane pacto
i. reportas s^e sacrm
 Officio toto reddas solemiter illud
s^e sacerdos i. altare
 Ferte super mensam calici domini quoqz vinum
iuxta ritū eccleie inclinabilis i. altare
 Infundas et aquam. tunc te curabis ad aram
erigēdum figurā crucifixi
 Post medium noctis ad tollendum crucifixum
vestib⁹ indutos scz dñe pbasti
 Albis vestitos. psalmum lege domine probas
 Surgas atqz duas vel tres assumere micas
illd canticū sic dictū
 Hinc exurge canas versum deus auribus addas
s^e cū redolētia thuris
 Antiphonam repetes exalta crucem semel aut ter

Summula Raymundi

.i. ecclesiam .i. illā antiphonā

Ser circa templū cane cum rex glorie christe

Hec est alia particula in qua autor ponit alias doctrinas circa diuinū officium pagendas. quax pma est talis. Quando instat passio que est dñica qua cantatur iudica me deus. tunc sacerdos in diuino officio non debet cantare gloria patri nisi ad psalmos. sed ad responsoria et ad alia que solz cantari gloria tunc non debet cantari. imo post repetitōem responsorium debet resumit: Sed a bona quarta vsqz ad sabbatū pasche nec ad officium missę nec ad psalmos dicat gloria patri. ¶ Subdit aliā doctrinā d' aduētu et septuagesima dicens. In aduentu dñi in septuagesima nō cātā Te deū. nec gloria in excelsis. Et in missa que canitur in cena domini non cantatur. Agnus dei cū illa p̄clusionē bona nobis pacem: sed cū illa miserere nobis. Itē in collecta eiusdē missę n̄ flectant genua: in tribus diebus non detur pax. qz pax tradita fuit iudeis. ¶ Tunc s̄bit qz sacerdos celebrans missam in bona quinta feria debet p̄secrare duas hostias vnā debet sumere illo die. reliquā dz referuare in crastinū. et debet eaz ponere ad locum sanctuariorz candelā accensa p̄cedente. et cū portat cātat. h̄ corpus qd̄ pro vobis. et. sed crastino officio pacto p̄dictam hostiā sumat solē niter ferendo super altare. et sumat vnū aquā ad calicem p̄secrādo et pagendo s̄m statuta ecclesie. ¶ Tūc. ibi (Post mediu nocti) Subdit doctrinam de diuino officio in nocte pasche peragēdo. volēs qz in nocte pasche plebanus debet statim surgere post mediu noctis et assumere duos vsqz tres ministros indutos albis et legere istum psalmum Die p̄bati. quosa eto cantat. Surge quare obdormis domine. et. cū versu. De auribus. repetēdo Surge. quofacto accedat cum thure et cū redolentia turis leuat crucifixum d̄ sepulchro circuitum faciens bis vel ter cantando deuote cum rex glorie christe. et. ¶ Pro quo Notandum. qz per hoc qz sacerdos debet surgere in medio noctis datur intelligi resurrectio dñi q̄ mediante trāsim⁹ ab etna dānatōe ad vitā etnā. Et p̄ albedinē vestis dant̄ intelligi angeli induti stola claritat̄ q̄ resurrectōez xpi annūciauerūt. Et p̄ redolētia thuris intelligūt nra bona opa in q̄b⁹ debem⁹ resurgere cū xpo vt nre orōes sint acceptabiles in aspectu deiz nos mediantibus illis exaudiri mereamur a datorez gubernatore oim gentium. a quo celū et oia depēdent.

ordo totius anni cognoscit

Nalis scripto sub tali noscitur ordo

in illo tpe anni .i. p̄cipit

Septuagesima sic lege qz deus omnia mandat

s̄ et tu lege cū h̄ in q̄dragesima s̄ libros

Quinqz libros moysi quos claudit passio christi

passiois xpi .i. lamētatōes

Tpe mesticie leges verba hieremie

.i. in octauis pasche

Post pascha legimus quod lucas exemplificauit